

Studietur til SFRS mai 2016

Branninformasjonsforum på studiebesøk til Scottish Fire and Rescue Service

Cambuslang, SFRS Hq.

Innholdsfortegnelse

Innledning	3
1. Et nasjonalt brannvesen blir født.....	4
Reform som del av et selvstendighetsprosjekt.....	4
Sammenslåing – en suksess?	5
Færre med lederstillinger.....	5
Reformen og brannkonstablene.....	6
Hva nå?.....	6
2. Nasjonalt øvelses- og utdanningscenter	7
3. Kommunikasjon og media i SFRS.....	8
Engasjer, overtal og spre ordet!.....	8
Sosiale medier.....	9
Mediekontakt.....	10
Felles kampanjer med politi og helse.....	10
4. Organiseringen av et felles ledet nasjonalt brannvesen anno 2016.....	11
Organiseringen av Scottish Fire and Rescue Service	12
Tre regionale hovedkvarter.....	13
32 områder med lokal brann- og redningsplan.....	13
Brannstasjonene og publikumstjenestene	14
5. Konklusjon etter BIFs møte med SFRS.....	14
Les mer: Skriftlighet i verdensklasse	15

Innledning

I 2012 vedtok det skotske parlamentet loven *Police and Fire Reform (Scotland) Act 2012*. Som en følge av dette ble de to nye nasjonale organisasjonene The Scottish Fire and Rescue Service (SFRS) og Police Scotland formelt opprettet 1. april 2013. Både politi og brann hadde tidligere bestått av åtte regionale enheter. <http://www.legislation.gov.uk/asp/2012/8/contents/enacted>

Medlemmer av Branninformasjonsforum (heretter BIF) ønsket å besøke Skottland for å se nærmere på denne reformen fordi:

- I Norge har det nylig kommet en politireform som har resultert i sammenslåinger av politidistrikter og 110-sentraler
- DSB oppfordrer til sammenslåinger av brannvesen til større enheter
- Norge og Skottland har mange likheter: Antall innbyggere, antall byer og størrelsen på disse, mange fjell og øyer

Vi søkte Norsk Brannbefals Landsforbund om støtte til å reise. BIF hadde to hovedmål med dette:

- Besøke The Scottish Fire and Rescue Service for å lære om prosessen, og fortrinnsvis kommunikasjonen, i forbindelse med sammenslåingen av lokale brannvesen til en stor organisasjon.
- Se og lære hvilke strategier The Scottish Fire and Rescue Service bruker for å håndtere/informere om brannsikkerhet for eldre hjemmeboende, ref. vår tankegang om iverksetting av NOU 2012:4 Trygg hjemme.

Fire representanter fra BIF fikk dermed anledning til å besøke det skotske brannvesen i begynnelsen av mai 2016. Alle fire er ansatt i interkommunale brannvesen og har – og opplever til stadighet – sammenslåinger i sine brannvesen. De fire medlemmene av BIF kommer fra Vestfold interkommunale brannvesen, Drammensregionen brannvesen IKS, Trøndelag brann- og redningstjeneste og Nedre Romerike brann- og redningsvesen IKS.

Besøket foregikk i stor grad på hovedkvarteret Cambuslang utenfor Glasgow. Vi fikk også besøke den lokale brannstasjonen i Falkirk, hvor vi fikk prate med “gutta på gølvet” om hvordan de opplevde sammenslåingen.

Internt i våre brannvesen håper vi at kunnskapen fra denne rapporten bakes inn i kommende strategiprosesser. For BIF vil kunnskapen gjøre oss bedre rustet til å undervise kolleger i våre hjemlige brannvesen. Dessuten vil vi dele kunnskapen med dem vi har relasjoner med i det daglige, som forsikring, politi og andre. Vi vil også stille opp på konferanser/møter for å formidle kunnskapen vi har tilegnet oss.

Vi ønsker å takke NBLF for reisestipendet og Bridget Spence, Alex Clark, Robert Scott og Stuart Neill for besøket i Skottland.

Arnt Espen Folvik,	Linda Stuvland,	Tina Brock,	Kjetil Monkvik,
Vestfold interkommunale brannvesen IKS	Nedre Romerike brann- og redningsvesen IKS	Drammensregionens brannvesen IKS	Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS

1. Et nasjonalt brannvesen blir født

Formålet med *Police and Fire Reform (Scotland) Act 2012* var enhetlig profesjonell brann og redningstjeneste til alle i Skottland - og billigere.

Reformen var på høring, fagforeningene og befalet mente det var best at tre brannvesen dekket nasjonen, og hadde støtte i 80% av høringsuttalelsene. Regjeringen mente noe annet og besluttet å opprette ett.

Skottland hadde da åtte brannvesen. Regjeringen beordret de åtte brannsjefene til og samles i et rom, og der bli enige om hvordan ett brannvesen skulle organiseres. Det var åtte forskjellige forståelser av virkeligheten og målet, men alle måtte etter heftige diskusjoner erkjenne at det kom til å bli ett brannvesen. Da var det bare å sette i gang planleggingen. Alex Clarke ledet dette arbeidet og var da brannsjef i Lothian og Borders brann- og redningstjeneste. I dag er han visebrannsjef - DCO (Deputy Chief Officer) - for hele Skottland.

De åtte brannsjefene startet med å gå igjennom hva de trengte av duplikat og hva man ikke trengte duplikat av. Det var på området ledelse at kuttene ble størst, mens ikke en eneste brannstasjon ble lagt ned da Skottland fikk sitt nasjonale brannvesen i april 2013.

Reform som del av et selvstendighetsprosjekt

Under vårt møte med DCO Clark ble det uttrykt at bakgrunnen for sammenslåingen ikke bare var å spare penger og øke effektiviteten, men at reformen også hadde en politisk side. Det ble nemlig ansett som nødvendig å ha sikkerheten i eget hus i tilfelle Skottland løsriver seg fra United Kingdom (UK).

Skotsk selvstendighet har vært en het potet i lang tid. I 1999 fikk skottene igjen sitt eget parlament etter nesten 300 år uten, selv om Storbritannias parlament fortsatt har makt over blant annet forsvar, utenrikspolitikk og makroøkonomi. I de påfølgende valgene har Scottish National Party vært størst. Folkeavstemningen om løsrivelsen ble avholdt 18. september 2014 og resultatet var å forbli i UK. Men resultatet av Brexit-avstemningen i juni 2016 satte spørsmålet igjen på dagsordenen.

I et høringsnotat om reform av politi og brann- og redningstjenesten fra september 2011 skriver den skotske justisminister at kvaliteten på disse tjenestene trues av budsjettkutt fra den britiske regjering. Han påpeker at han ønsker reform for å spare penger ved å ha én administrasjon, få tryggere lokalsamfunn, styrke båndene mellom politi og brann og lokale myndigheter, samt: “providing clearer national governance for national issues and national delivery.”

(<http://www.gov.scot/Resource/Doc/357525/0120778.pdf>)

Sammenslåing – en suksess?

DOC Alex Clark mente sammenslåingen var vellykket (“it’s working”). Først og fremst påpekte han at de lokale myndighetene som hadde vært bekymret for å miste kontroll på brannvesenet, nå hadde gitt tilbakemelding på at de følte seg sterkere knyttet til sitt brannvesen.

Videre mente Clark at et bevis på at prosessen hadde vært en suksess var at de hadde hatt flere store hendelser kort tid etter sammenslåingen uten at publikum merket forskjell, blant annet et politihelikopter som styrtet inn i en pub i Glasgow og 10 omkom (november 2013) og en stor brann i den bevaringsverdige Glasgow School of Art (mai 2014). En samtale med en samfunnsengasjert skotsk familie i Edinburgh bekreftet dette. De var klar over at det hadde vært en politireform, men ikke at den også hadde innbefattet brannvesenet. De hadde ikke hørt om eller kunne erindre en organisatorisk endring med brannvesenet eller at det hadde vært noe negativ omtale av brannvesenet. Derimot var de opptatt av det skotske politiet, som tydeligvis hadde vært ute i hardt vær. Blant annet nevnte de en hendelse i 2015 da politiet unnlot å rykke ut til en dødsulykke med bil. Dette året var tydeligvis politiets “annus horribilis.” Også de ansatte i brannvesenet uttrykte samme inntrykk av politiet.

(http://www.heraldscotland.com/news/14168710.Police_Scotland_a_review_of_its_troubled_year/).

Falkirk Fire Station, 40 min unna Hq.

Men alt var ikke rosenrødt og DOC Clark antok at flest ansatte ønsket mer at sammenslåingen ikke hadde skjedd enn omvendt. Clark påpekte to områder som ble oppfattet som “ikke vellykket” av noen.

Færre med lederstillinger

Ingen hadde blitt sagt opp, men ledersjiktet var blitt mindre. Naturligvis var flere misfornøyd med å ha mistet sine lederstillinger. Likevel var det forekommet en del rullering av mellomledersjiktet

gjennom forfremmelser, og flere konstabler hadde fått muligheten til å bytte arbeidsplass. Man regner med at det i årene fremover også blir flere muligheter for karriere enn tidligere, rett og slett fordi det er flere stillinger åpne for de ansatte.

Det ble også nevnt at besparelser gjennom å ha én administrasjon var en av grunnene til sammenslåingen. Men de hadde erfart at enkelte funksjoner var det nødvendig å ha flere av ute i områdene, slik som IT-personell og informasjon.

Reformen og brannkonstablene

Ressursene blir nå fordelt der det er behov, ikke der pengene kommer fra. For eksempel går nå ressurser til området som tidligere ble dekket av det fattige Fife Fire and Rescue Service. Clark var ikke redd for å si at det en del "surmuling" blant de på operativ. Dette fikk vi også bekreftet da vi pratet med vaktlaget på Falkirk brannstasjon rett utenfor Glasgow.

Watch manager (brannmester) Jake Kitt, var den som førte ordet. Jake leder et kasernert vaktlag på 7, ham selv inkludert. De disponerer to mannskapsbiler, en tankbil og et høyderedskap og har brann og redningsberedskap for 22 000 innbyggere og ikke minst Grangemouth raffineriet. Dette er Skottlands eneste raffineri og leverer petroleumsprodukter til hele nordre Storbritannia. Jake Kitt påpekte at Falkirk er en stasjon der ansatte alltid har vært vant til å ha god økonomi og topp utstyr som følge av de store olje- og kjemikaliefabrikene i området. Blant annet har Falkirk brannstasjon sitt eget øvelsesområde rett utenfor brannstasjonen. Dette til tross for at det topp moderne nasjonale øvelsesområdet ligger 45 minutter unna. Det nasjonale strategidokumentet for hele det skotske brannvesenet hang synlig på oppslagstavla og vitner om at toppledelsen har forsøkt å nå alle, også "gutta på gølvet".

Kort oppsummert er dette brannmesterens opplevelse av reformen.

- Det har vært vanskelig å selge den til "gutta". Endringer er ikke det enkleste i brannvesenkulturen.
- Endringene har ikke vært godt nok kommunisert ut til oss på stasjonene.
- De kan sakte, men sikkert se det logiske i reformen.
- Det positive er at de alle nå har samme utstyr og har de samme øvelsene og undervisningen.
- Det negative er at reformen har økt lønnsforskjellene, mellom de som ute og de som leder brann-Skottland.
- Hver eneste øvelse og drill registreres i et nasjonalt register, og de som eventuelt sluntrer unna blir fulgt opp fra hovedkvarteret. Og regelmessig blir alle innkalt til øvelser og undervisning ved det nasjonale øvelses og undervisningsstret ved det nasjonale hovedkvarteret utenfor Glasgow. Det har hatt svært positiv effekt.

Hva nå?

Det ble ikke lagt ned brannstasjoner som del av sammenslåingen, og i dag har Skottland fremdeles 356. Men i følge DOC Clark er The Scottish Fire and Rescue Service nå ved et veiskille. Kommer det krav om videre innsparinger, må stasjoner kuttes og man er redd for at brannvesenet mister sin posisjon i lokalsamfunnet. Derfor jobbes det for å gjøre brannvesenet enda mer verdifulle i lokalsamfunnet, f.eks. gjennom å inkludere first responder som en av tjenestene de skal levere.

2. Nasjonalt øvelses- og utdanningscenter

Da det nasjonale brannvesen var et faktum, ble det bygd et hovedkvarter utenfor Glasgow. Med et fantastisk øvingsområde og en brannstasjon som nærmeste nabo. - Målet er å være verdens beste brannvesen, da må også utdanning og øvelses-senteret være i verdensklasse, sier Scott Smith når han viser oss rundt. Slagordet er trening i fortrefelighet.

Det finnes en lang rekke undervisningsrom i nær sagt enhver størrelse og dertil godt utstyrt.

Utsikt fra høyblokka over øvelsesområdet.

Øvelsesfeltet inneholder det meste for en endeløs rekke av hendelser. Her kan de i praksis øve i boliger, høyhus, verksteder, jernbane, tunell, motorvei, skip, petrokjemisk anlegg...

Det nasjonale registeret for øvelser og kompetanse inneholder rundt 700 øvelser totalt, med utspring i 200 hovedøvelser, prøver eller sertifiseringer. Her logges hver enkelt persons kompetanse.

Kjøreopplæring, varme røykdykk, farlig gods kunnskap, førstehjelp, traumebehandling, hjertestarter sertifisering, overflateredningskompetanse, helse og fysikk, urban search and rescue, osv.

Det er en stab ved det nasjonale hovedkvarteret som holder kontroll med at alle til enhver tid har gyldig sertifisering eller blir innkalt til resertifisering.

- Målsetningen er at alle i beredskap til enhver tid skal ha lik og nødvendig kompetanse, den må holdes ved like. Dette var planen og vi leverer. Det er historisk, sier Scott Smith på vår vandring rundt området.

Sammen med de tre 110-sentralene har man etter en risikovurdering kommet til enighet om at to mannskapsbiler med besetning i hver av de tre regionene kan tas ut av daglig tjeneste uten at beredskapen svekkes.

Hele vaktlag får beskjed i god tid om at de på en gitt dato, skal møte på det nasjonale øvelsesanlegget. Og i løpet av ordinær arbeidstid blir de gitt opplæring.

Det samme gjelder for eksempel når det nærmer seg utløp for sertifisering av utrykningskjøring, da blir man innkalt. Alt er sentralt styrt. Er noen syke eller fraværende, sitter det fire personer og ringer kandidater som av samme grunn ikke har vært igjennom en modul. De blir da hasteinnkalt.

De som tjenestegjør som Incident Commander, tilsvarende OOV, får opplæring og testes i henhold til sitt ansvarsnivå hvert tredje år. Alle tester for alle mannskaper uansett rang er tredjeparts akkreditert av the Scottish Qualifications Authority or Skills for Justice

Øvelsesområdet ved Norges Brannskole er bra, men det vi fikk oppleve her var rett og slett imponerende.

En rekke bilder fra vårt besøk, inkludert det imponerende nasjonale undervisnings- og øvelsesområdet finner du her: <https://www.flickr.com/gp/142998759@N04/535Z5p>

3. Kommunikasjon og media i SFRS

- *Working together for a safer Scotland*

Kommunikasjonsavdelingen i SFRS ledes av Stuart Neill. Han er leder for rundt 15 informasjonsmedarbeidere. Disse er lokalisert forskjellige steder i landet. Fordelen med det er at det er kort vei til hendelse dersom det skjer noe utenfor Glasgow og Edinburgh. Bakdelen er at den daglige kontakten kolleger imellom uteblir fordi de ikke jobber på samme sted. Samtidig er det enklere nå enn før å være i daglig kontakt på grunn av moderne teknologi. SFRS ønsker en mer pro-aktiv rolle overfor publikum så vel som media.

Engasjer, overtal og spre ordet!

Engage, persuade and spread the word! Denne setningen er hovedmålet til kommunikasjonsavdelingen. Stuart Neill presiserer at det å oppnå engasjement blant publikum er vel så viktig som informasjon som kommer fra brannvesenet. De ønsker en holdningsendring hos befolkningen og at folk selv foretar viktige tiltak for å bedre brannsikkerheten.

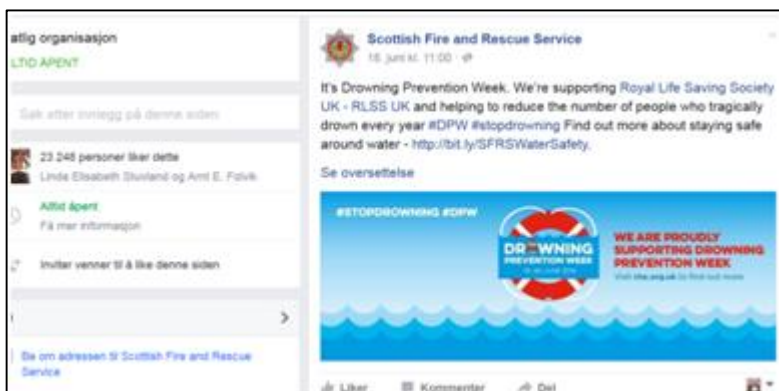
Så hvordan får de til å informere og engasjere det skotske publikum? Hva slags strategi benytter de? Neill forteller at SFRS gjennom media, annonsering og sosiale medier prøver å få oppmerksomhet hos publikum. Hvem han definerer som publikum spenner seg fra lokale og sentrale politikere, vanlige innbyggere til ansatte i det skotske brannvesenet. Hensikten er altså å skape engasjement og en holdningsendring hos folk flest.

Sosiale medier

Uke 23 2016: Det er uke for å forebygge drukning i Skottland. It`s drowning preventing week.

Dette er en nasjonal kampanje SFRS er med på sammen med politi og helse.

Sosiale medier er et virkemiddel for det skotske brannvesenet å nå sitt publikum; altså Skottlands innbyggere. SFRS er til stede på Facebook, Twitter, Instagram og med egen kanal på YouTube. I

tilllegg er egne nettsider en viktig plattform for informasjon.

Brannvesenet er overraskende nok ganske ferske på sosiale medier.

Kontoene på Twitter og Instagram ble etablert vinteren 2016.

Facebook-profilen er tre år eldre, siden sammenslåingen var et faktum i 2013.

Over: Slik ser en oppdatering på Facebook ut.

Antall følgere på sida er stadig økende. I juni er det drøyt 23 200 personer som liker sida. Potensialet er selvsagt mye høyere, da det bor ca 5 millioner i Skottland.

SFRS kom på Twitter 12. april 2016. Stuart Neill sa dette om Twitter: "Social media plays a vital role in how we engage with the public and our national Twitter account will serve the whole of Scotland. Having one single Twitter account will allow the Scottish Fire and Rescue Service to communicate more effectively in times of emergency and share our

news with a much wider digital audience, both at home and around the world." En Twitter-oppdatering sees på bildet over.

Det er 1400 personer som følger SFRS på [Twitter](#), altså betydelig færre enn på Facebook. Facebook er den største kanalen som når folk flest. Vi vet at det yngre publikum (fra 13-30 år) benytter seg av andre sosiale medier som Instagram, Snapchat og YouTube.

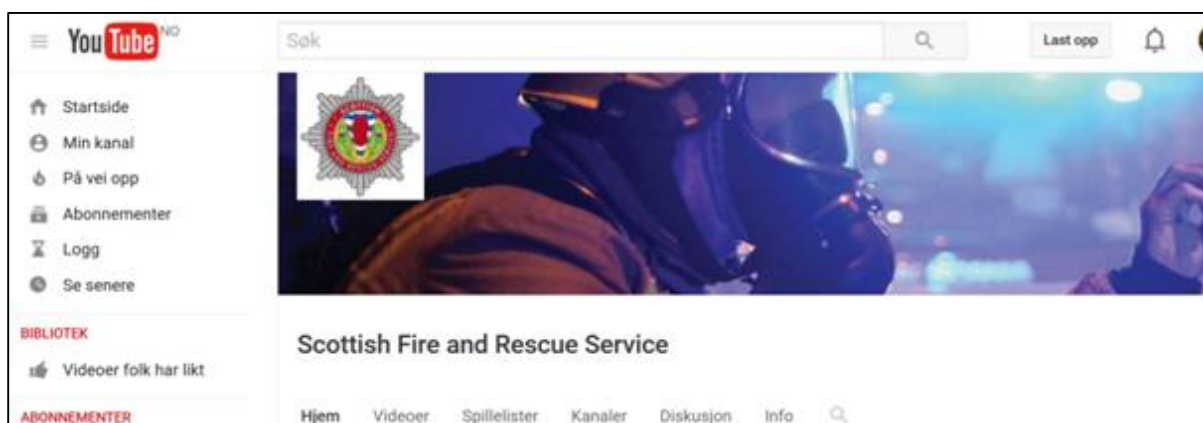

Billedelingsapplikasjonen Instagram er også ivaretatt av SFRS. SFRS publiserte på Instagram for første gang 23. mars 2016. Også her er budskapet som kommuniseres ut til publikum det samme som på Facebook og Twitter, de ønsker å forebygge drukningsulykker.

Antallet følgere på Instagram er 543 og vitner om at SFRS ikke når den store mengden publikum her. Men, det vi tydelig ser er hvordan de velger seg ett budskap og sprer dette i alle sosiale medier for å sikre seg at folk får det med seg. Det samme gjelder så klart for egne *nettsider* (www.firescotland.gov.uk), som på samme tidspunkt ser slik ut:

Videoer legges ut på en egen [YouTube](#)-kanal:

Mediekontakt

Stuart Neill forteller at de aktivt tar kontakt med media for å arrangere ”en-til-en-møter” med redaktører i aviser og tv. Måten de gjør det på er at de gir utvalgte medier tilgang til noe de gjerne vil ha. Det er i hovedsak BBC Scotland og STV som er riksdekkende på tv. Det som skiller seg sterkt fra hvordan norske brannvesener jobber med informasjon er at de i Skottland har et stort budsjett for å annonsere i mediene. Det lages radiospotter, tv-reklamer og avisannonser med forebyggende informasjon rettet direkte mot publikum. Slikt fins det ikke penger til i norske brannvesener.

Felles kampanjer med politi og helse

De møter også jevnlig kolleger fra politi og helse for felles øvelser, dele ideer og informasjon. Blant annet har de en felles kampanje i juli som råder folk til å drikke mindre alkohol.

4. Organiseringen av et felles ledet nasjonalt brannvesen anno 2016

Den skotske regjeringen har bærekraftig økonomisk vekst som sentral ambisjon for den skotske offentlig sektor, og SFRs har en avgjørende rolle som medspiller til å oppnå dette.

Ambisjonen er understøttet av fem strategiske mål som skal gjøre Skottland:

- rikere og mer rettferdig,
- smartere,
- sunnere,
- tryggere,
- sterkere og
- grønnere

SFRS bidrar på tvers av alle fem av disse strategiske målene, selv om brannvesenets sentrale bidrag er å gjøre nasjonens lokalsamfunn sikrere og sterkere.

Sentrale myndigheter har satt opp 16 nasjonale målsetninger,¹ hvor særlig fire mål underbygger regjeringens og brannvesenets felles ambisjoner:

- vi lever våre liv trygge fra kriminalitet, lidelse og fare;

Fakta om SFR i 2016

356 brannstasjoner og 1549 kjøretøy.

8281 ansatte, 1064 kvinner og 7217 menn. Det vil si 87% menn.

3856 heltidsansatte deriblant 164 kvinner i beredskapen fulltid.

2950 deltidsansatte hvorav 172 kvinner i beredskapen deltid, 378 frivillige, 867 støttepersonell.

Det er 3 *control rooms* ("110-sentraler") med 230 ansatte, 192 er kvinner, (95%).

Kilde: [Tables and Charts 2015-16](http://www.firescotland.gov.uk/about-us/fire-and-rescue-statistics.aspx) finnes på <http://www.firescotland.gov.uk/about-us/fire-and-rescue-statistics.aspx>

Kilden det henvises til er også melding om brannvernet for en hel nasjon i ett Excel-dokument, dokumentet er vel verdt et studium. Inneholder bemanning, kjønn, alder, stasjoner, kjøretøy, branner, tilsyn, hjemmebesøk osv.

¹ 1. Vi lever i et Skottland som er det mest attraktive stedet for å gjøre forretninger i Europa.
2. Vi innser vårt fulle økonomiske potensialet med flere og bedre jobbmuligheter for vårt folk.
3. Vi er bedre utdannet, mer kompetente og mer vellykket, kjent for vår forskning og innovasjon.
4. Våre unge er vellykkede elever, trygge individer, effektive bidragsytere og ansvarlige borgere.
5. Våre barn har den beste starten i livet og er klar til å lykkes.
6. Vi lever lengre, sunnere liv.
7. Vi har håndtert de betydelige ulikhetene i det skotske samfunnet.
8. Vi har forbedret livsmuligheter for barn, unge og familier i faresonen.
9. Vi lever våre liv trygge fra kriminalitet, lidelse og fare.
10. Vi lever på velutviklede og bærekraftige steder hvor vi er i stand til å få tilgang til fasilitetene og tjenestene vi trenger.
11. Vi har sterke, elastiske og støttende lokalsamfunn der folk tar ansvar for sine egne handlinger og hvordan de påvirker andre.
12. Vi verdsetter og nyter vårt bygde og det naturlige miljøet, vi beskytter det og forbedrer det for fremtidige generasjoner.
13. Vi setter vår ære i en sterk, rettferdig og inkluderende nasjonal identitet.
14. Vi reduserer den lokale og globale miljøpåvirkningen fra vårt forbruk og produksjon.
15. Vårt folk er i stand til å opprettholde sin uavhengighet når de blir eldre og gir de muligheter til å få tilgang til riktig støtte når de trenger det.
16. Våre offentlige tjenester er av høy kvalitet, kontinuerlig forbedring, effektiv og lydhør overfor lokale folks behov.

- vi har sterke, elastiske og støttende lokalsamfunn der folk tar ansvar for sine egne handlinger og hvordan de påvirker andre;
- våre offentlige tjenester er av høy kvalitet, kontinuerlig forbedring, er effektiv og lydhør overfor lokale folks behov;
- vi lever lengre, sunnere liv.

Organiseringen av Scottish Fire and Rescue Service

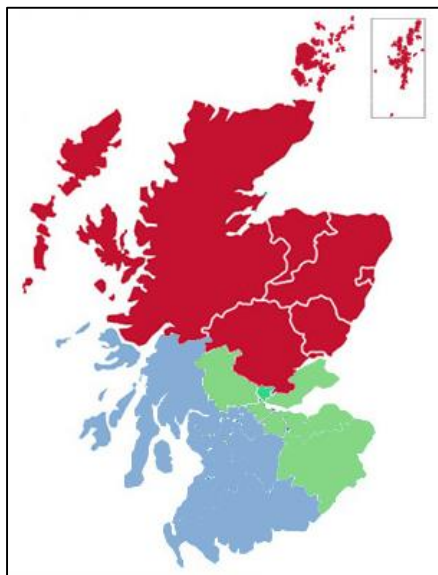
Da det nasjonale brannvesen var et faktum, oppnevnte regjeringen en styreleder og 11 styremedlemmer, som så ansatte den strategiske ledelsen. Fire av disse er uniformerte og tre har ikke brannfaglig bakgrunn:

<http://www.firescotland.gov.uk/strategic-leadership-team.aspx>

- **Brannsjef og administrerende direktør Alasdair Hay:** Begynte i brannvesenet som trainee brannmann i 1983 og jobbet seg opp gjennom gradene før han ble utnevnt som den første administrerende direktør i den skotske Brann og redningstjeneste høsten 2012.
- **Visebrannsjef Alex Clark:** DCO Clark er ansvarlig for: Risiko og juridiske tjenester; strategisk planlegging og Performance Management; Kommunikasjon og Informasjons ledelsen; likestilling og mangfold.
- **Direktør for Innsats og Samfunnssikkerhet Lewis Ramsay:** har ansvaret for å sikre at SFRs kan gi en sikker og effektiv respons på kriser når de oppstår. Han og de han leder skal utvikle den grunnleggende politikk og prosedyrer for å støtte operativ innsats. Og bygge forbindelser med partnerorganisasjoner og samfunnets ressurser for å sikre at Skottlands lokalsamfunn kan være trygge på en integrert og koordinert beredskap i tider med nød. Hans Response og Resilience direktorat skal kontinuerlig vurdere risikoen i nasjonen og sørge for at de tilgjengelige SFRS-ressurser fordeles på den mest effektive måten til å løse identifisert risiko og slik at det så langt som mulig opprettholdes lik tilgang til brann og redningsressurser for alle Skottlands innbyggere.
- **Økonomidirektør Sarah O'Donnell:** har ansvar for å forvalte etatens budsjetter og eiendeler, og kontraktsfestede tjenester. Hun har effektivisert ved blant annet å utvikle 20 forskjellige lønningssystemer, til ett. Når 8 tidligere brannvesen ble til SFRS har de under hennes økonomiledelse spart rundt 56 millioner pund, uten å kutte i den skarpe enden.
- **Direktør for HR og organisasjonsutvikling Diane Vincent:** er ansvarlig for trivsel og faglig utvikling av vår største ressurs, våre ansatte skriver SFRS på sine nettsider.
- **Direktør for forebygging og beskyttelse Robert Scott:** har ansvar for å sikre at brannvesenet oppfyller sin lovpålagte plikt i forhold til håndheving av brannsikkerhet. I tillegg leder Robert et team som utvikler politikk og strategi knyttet til forebygging av brann og andre nødsituasjoner. Brann og redningstjenesten plasserer forebygging i hjertet av sin politikk. Med et bredt spekter av samarbeidspartnere, har SFRS som mål å forbedre samfunnet og brannmannskapenes sikkerhet.
- **Direktør for strategisk planlegging, utførelse og kommunikasjon Mark McAteer:** Leder SFRS strategiske planlegging, prestasjonsledelse, kommunikasjon og engasjement og corporate business support team.

Tre regionale hovedkvarter

De har funnet det formålstjenlig å opprette tre regionale hovedkvarter, hvert ledet av en assisterende brannsjef. Disse er lokalisert nord (rød farge på figur), vest (blå farge på figur), og øst (grønn farge på figur), i landet.

Brannsjefen i nord er ansvarlig for brannsikkerheten til 1,2 millioner mennesker og øverste sjef for 164 brannstasjoner. Tallene for vest er 2,4 millioner innbyggere og 127 brannstasjoner, mens tilsvarende for øst er 1,6 millioner innbyggere og 65 brannstasjoner.

Under de tre regionale hovedkvarterene, er brannvesenet organisert i totalt 32 områder med totalt 15 senior offiserer (LSO) som overordnet styrer brann og redningstjenesten lokalt.² Deres oppgave er å skape sterke relasjoner med kommunene og andre samfunnsaktører for å videreføre tilbudet av dedikerte lokale brann- og redningstjenester. LSO samarbeider med lokale myndigheter og partnere for å gi effektive forbindelser med lokalsamfunn og sikre at den

skotske brann og redningstjenesten levere fordelene ved brannreformen på lokalt nivå. Dette inkluderer ivaretagelse av lokale innsattstjenester og en forpliktelse til å bygge videre på de positive resultatene som ble levert av de tidligere åtte brann- og redningstjenestene. Målet er at folk skal være tryggere, spesielt fra brann, men også fra andre kriser som kan oppstå over hele landet.

LSO skal sikre at lokalsamfunn over hele Skottland har en rettferdig tilgang til hele spekteret av spesialiserte tjenesterressurser, inkludert vannredning, tauredning, Urban Search and Rescue (usar) og personell, utstyr, opplæring og fasiliteter til å håndtere et bredt spekter av hendelser. Fra branner, trafikkulykker, større værrelaterte hendelser, den potensielle risikoen fra et terrorangrep, vesentlige arbeidsulykker og kjemiske, biologiske, radiologiske og kjernefysiske (CBRN) innsatser.

Videre skal de overvåke forebyggende arbeidet i sine respektive områder som sikrer at publikum har tilgang til alt fra gratis brannsikkerhet besøk i hjemmet til spesialistråd for enkeltpersoner og organisasjoner. <http://www.firescotland.gov.uk/your-area.aspx>

32 områder med lokal brann- og redningsplan

For hvert av disse 32 områdene er det utarbeidet en lokal brann og redningsplan. Planene tar for seg hver by og bygd i et område. Den inneholder strategiske vurderinger som er forankret i de 16 nasjonale målsetningene fra regjeringen. Planen skal godtgjøre at innbyggerne i

²1 region øst er det 6 senior offiserer, i vest er det 5, mens det i region øst er 4.

området får de samme tjenestene fra brannvesenet som alle andre Skottland og ikke minst at den inneholder spesifikke lokale vurderinger.

Planen begynner med en risikoprofil for området. Så tar den for seg prioriteringer, tiltak, mål og gevinst. Her finner du planene: <http://www.firescotland.gov.uk/about-us/local-plans.aspx>

Brannstasjonene og publikumstjenestene

Hver enkelt brannstasjon lokalt varier i størrelse, men bemannes av brannmannskaper, forebyggere som følger opp brannlovgivningen og et team som har ansvaret for å engasjere innbyggerne i sikkerhetsarbeid.

En eller flere stasjoner kan dele en Liaison Officer som skal være direkte kobling med kommunen, politikerne, delta i samfunnsplanlegging og samarbeide med andre offentlige etater og private.

Brannlovgivningen følges opp av høyere utdannede tilsynspersonell, mens de andre forebyggende aktivitetene, som hjemmebesøk, utføres av både forebyggere og beredskap.

Hver stasjon har en liten tilpasset ledergruppe som er ansvarlige på tvers for alle tjenestene, og at de leveres i henhold til den nasjonale visjonen og strategien.

5. Konklusjon etter BIFs møte med SFRS

Sammenslåingen har garantert vært preget av motsetninger og interessekonflikter, uten at vi har kunnskap om dette. Bortsett fra det faktum at en rekke ledere på forskjellige nivåer er byttet ut i løpet av tre år, inkludert informasjonssjefen.

Vår rapport er hovedsakelig basert på offisiell offentlig kommunikasjon og orienteringene/ presentasjonene ledere i det nasjonale brannvesenet holdt for oss. Kritiske røster kan med rette påstå at vår rapport mangler flere kilder, som for eksempel kommentarer fra fagforeningene.

Så legger vi til at i Skottland, som i Norge, er føringene at statlig kommunikasjon skal være åpen og troverdig.

Brannvesenet i Skottland skal bidra til et tryggere land for alle. De ser seg selv som en samfunnsressurs for langt mer enn brann. Spesielt interessant er at de stadig anfører totalkostnadene hendelser påfører samfunnet for å motivere alle, inkludert andre myndigheter, til å bidra i det forebyggende arbeidet. De peker på at en hendelse for eksempel har kostnader knyttet til antall sykehusdøgn, sykepenger, erstatningsbolig etter brann, forsikringsoppgjør med mer. Derfor

lønner forebygging seg på alle mulig vis, og innbyggerne er de som i størst grad kan bidra til å spare lidelse og penger.

Omfanget av publiserte dokumenter fra SFRS er en stor kilde kunnskap. Om noen skulle ønske å utrede om Norge burde ha ett brannvesen er det skotske en mulig mal.

Der Norge i dag har hundrevis av løsninger, har Skottland én. Særlig på det overordnede plan imponerer skottene med mål og mening. De har bunnsolide planverk og styring med ressurser på alle nivåer for de riktig store hendelsene. Hele organisasjonen kjenner og forstår organiseringen og prosedyrene. Informasjonsmessig overfor innbyggerne ser vi at det blir enklere å oppfatte og engasjere seg for budskap som kommer fra brannvesenet når dette kommuniseres likt på flere plattformer samtidig.

Norge har mye å lære av Scotland Fire and Rescue. Men det er noen ulikheter som gjør at den skotske løsningen kanskje ikke kan eller bør adopteres fullt ut:

- Den skotske sammenslåingen hadde et politisk bakteppe og med vedtak i nasjonalforsamlingen. Sammenslåingen var også grunnet i økonomiske kutt. Til nå har ikke Stortinget fattet noe entydig nytt vedtak om brannordningen i Norge.
- DSB oppfordrer til fortsatt kommunal drift. Brannstudien (2013): "Brann- og redningsvesenet skal fortsatt være kommunalt, og for en kommunal tjeneste som skal forebygge og håndtere hendelser, er det viktig at tiltakene er lokalt forankret og basert på lokale forhold."
- Skottland har mye mindre areal enn Norge
- SFRS fungerer kanskje i stor grad som 3 brannvesen, men med felles toppledelse?
- Innbyggere i norske kommuner synes å ha en sterk lokalfølelse og uvilje mot sammenslåing av nabokommuner (jmf avstemningsbølge våren 2016) er kanskje en indikator på at lokalsamfunn heller ikke er lystne på større enheter innen brannvesen?

Les mer: Skriftlighet i verdensklasse

For de som ønsker å lese mer om det skotske brann- og redningsvesen, finnes en imponerende samling av informasjon og styrende dokumenter på <http://www.firescotland.gov.uk>

Under finner du flere sentrale lenker:

- Scottish Fire and Rescue Board: <http://www.firescotland.gov.uk/about-us/sfrs-board.aspx>
- Strategic Leadership Team: <http://www.firescotland.gov.uk/about-us/strategic-leadership-team.aspx>
- Corporate Structure: <http://www.firescotland.gov.uk/about-us/our-corporate-structure.aspx>
- Our People: <http://www.firescotland.gov.uk/about-us/our-people.aspx>
- Fire (Scotland) Act 2005: <http://www.legislation.gov.uk/asp/2005/5/contents>

- Police and Fire Reform (Scotland) Act 2012:
<http://www.legislation.gov.uk/asp/2012/8/contents/enacted>
- Strategic Plan 2013-16: <http://www.firescotland.gov.uk/about-us/strategic-plan.aspx>
- Organisasjonsstatistikk:
http://www.firescotland.gov.uk/media/920119/fs_and_org_stats_statistical_highlights_2014_15_v1.0.pdf
- Lønnsnivået finner du her:
http://www.firescotland.gov.uk/media/863581/NJC_Circular_11_15_Pay_Settlement_2015.pdf
- Om dødsbranner i Skottland:
http://www.firescotland.gov.uk/media/831539/22_150730b.pp.01_15fatalfiresanalysis.pdf
- Brannstatistikken for Skottland:
http://www.firescotland.gov.uk/media/882427/fire_and_rescue_statistics_scotland_2014_15_statistical_highlights_final.pdf